

ΕΛΙΚΩΝΑΣ – ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΟΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
& ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΑ 2014-2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ
ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις
Αγροτικές περιοχές

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΜΕΤΡΟ 19 : ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CLLD – LEADER

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2 : Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων υπό την τοπική
στρατηγική ανάπτυξης για παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα

ΔΡΑΣΗ 19.2.4 – 19.2.5 : «Βασικές υπηρεσίες & ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές»
& «Παρεμβάσεις για τη Βελτίωση Υποδομών στον Πρωτογενή Τομέα»

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2018

Περιεχόμενα

1. Οδηγίες Υποβολής Αιτήσεων	4
2. Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης	4
3. Διοικητικός Έλεγχος Αιτήσεων Στήριξης.....	5
3.1. Διαδικασία Διοικητικού Ελέγχου.....	8
4. Διάγραμμα Ροής Διαδικασίας.....	13
5. Όροι επιλεξιμότητας	14
5.1. Οδηγίες για την εξέταση των κριτηρίων επιλεξιμότητας των πράξεων	18
6. Επιλέξιμες Δαπάνες ανά Δράση & Υποδράση	31
6.1. Βασικές Υπηρεσίες & Ανάπλαση Χωριών σε αγροτικές περιοχές (19.2.4)	31
6.1.1. Υποδράση 19.2.4.1 : Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια	32
6.1.2. Υποδράση 19.2.4.2 : Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών	34
6.1.3. Υποδράση 19.2.4.3 : Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας.....	36
6.1.4. Υποδράση 19.2.4.4 : Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων.....	39
6.1.5. Υποδράση 19.2.4.5 : Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.....	41
6.2. Παρεμβάσεις για την βελτίωση Υποδομών στον Πρωτογενή Τομέα	45
6.2.1. Υποδράση 19.2.5.1 : Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.....	45
7. Κριτήρια Επιλογής ανά Δράση & Υποδράση	46
7.1. Βασικές υπηρεσίες & ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές (19.2.4)	46
7.1.1. Υποδράση 19.2.4.1: Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια	46
7.1.2. Υποδράση 19.2.4.2: Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών	47

7.1.3.	Υποδράση 19.2.4.3 Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας.....	48
7.1.4.	Υποδράση 19.2.4.4 Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων	52
7.1.5.	Υποδράση 19.2.4.5 Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.....	53
7.2.	Παρεμβάσεις για τη Βελτίωση Υποδομών στον Πρωτογενή Τομέα (19.2.5).....	55
7.2.1.	Υποδράση 19.2.5.1: Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.....	55

1. Οδηγίες Υποβολής Αιτήσεων

Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν, μετά τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, να υποβάλλουν αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στην πρόσκληση. Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΑΑ (www.opsaa.gr/RDIIS) συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά / έγγραφα για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή. (Βάσει του συνημμένου στην πρόσκληση εγγράφου «Δικαιολογητικά Αίτησης Στήριξης_Πίνακες» - Σχετικό video <https://www.youtube.com/watch?v=0UGiQg6L3G4>).

Η υπογεγραμμένη αίτηση στήριξης και όλα τα δικαιολογητικά/έγγραφα υποβάλλονται και εντύπως, εντός προθεσμίας **10 ημερών** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης (όπως ορίζεται στην Πρόσκληση), στην ΟΤΔ ΕΛΙΚΩΝΑΣ – ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. - ΟΤΑ, στη διεύθυνση

ΟΤΔ ΕΛΙΚΩΝΑΣ – ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ Α.Ε. – ΟΤΑ

Έρκυνας 9 (1ος Όροφος), Λιβαδειά Βοιωτίας, Τ.Κ. : 32131

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων. Η ΟΤΔ έχει την δυνατότητα να ζητήσει, εκτός περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών, σε πρωτότυπο, ένα δικαιολογητικό για το οποίο αμφιβάλλει για την γνησιότητά του, ή τα σχέδια σε ηλεκτρονική μορφή, στο αρχικό λογισμικό που παρήχθησαν.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

2. Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση ακολουθώντας τη σχετική διαδικασία στο ΟΠΣΑΑ. Εφόσον η διόρθωση αφορά και σε δικαιολογητικά που

έχουν ήδη υποβληθεί σε έντυπη μορφή, αυτά αποστέλλονται εκ νέου στην αρμόδια ΟΤΔ για την αντικατάστασή τους.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης εν όλο ή εν μέρει μετά από σχετικό έγγραφο αίτημά τους στην ΟΤΔ σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. (ΕΕ) 809/2014. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

3. Διοικητικός Έλεγχος Αιτήσεων Στήριξης

Σκοπός της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου αιτήσεων στήριξης είναι η διασφάλιση της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών δικαιούχων κατά τον έλεγχο (αξιολόγηση) των αιτήσεων στήριξης και η επιλογή από την ΟΤΔ των αιτήσεων που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του Τοπικού Προγράμματος (ΤΠ). Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΟΠΣΑΑ.

Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης καθώς και η εξέταση των προσφυγών, διενεργείται από επιτροπές που συγκροτούνται με απόφαση της ΕΔΠ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 13215/30-11-2017 ΥΑ «Πλαίσιο υλοποίησης Υπομέτρου 19.2, του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα και λοιπές διατάξεις εφαρμογής των Τοπικών Προγραμμάτων».

Τα άτομα που έχουν λειτουργήσει ως αξιολογητές αίτησης στήριξης δε συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης προσφυγής που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση. Για τα άτομα που μετέχουν στη διαδικασία του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί από την Ο.Τ.Δ. η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, **εντός 5 εργάσιμων ημερών** από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία προβλέπονταν στην πρόσκληση, εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης και διορθώνουν προφανή σφάλματα της αίτησης στήριξης ή/και των δικαιολογητικών που τη συνοδεύουν.

Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

Τα συμπληρωματικά στοιχεία και οι διευκρινήσεις, υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ για όσα ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική τους υποβολή τους και ταυτόχρονα ο δικαιούχος ενημερώνει με υπογεγραμμένη επιστολή υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, την ΟΤΔ, εντός της οριζόμενης από την πρόσκληση προθεσμίας. Τα συμπληρωματικά στοιχεία και οι διευκρινήσεις στοιχείων, για τα οποία δεν ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή τους στο ΟΠΣΑΑ, υποβάλλονται συνημμένα της υπογεγραμμένης επιστολής υποβολής και συμπληρώνουν τον φάκελο της αίτησης στήριξης.

Στον έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 48, παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) 809/2014, περιλαμβάνεται επαλήθευση:

- ✓ της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης στήριξης
- ✓ της επιλεξιμότητας του δικαιούχου
- ✓ των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη
- ✓ της συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλογής
- ✓ της επιλεξιμότητας των δαπανών της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με την κατηγορία δαπανών ή τη μέθοδο υπολογισμού που πρέπει να χρησιμοποιείται όταν η ενέργεια ή μέρος αυτής εμπίπτει στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) του Καν. (ΕΕ) 1303/2013
- ✓ του εύλογου χαρακτήρα των υποβληθεισών δαπανών του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Καν. (ΕΕ) 1303/2013, εξαιρουμένων των συνεισφορών σε είδος και του κόστους απόσβεσης.

Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των παραπάνω σημείων 1, 2 και 3, η αίτηση στήριξης **απορρίπτεται**.

Στις πράξεις που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, οι δαπάνες, ως προς το εύλογο του κόστους τους, αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς (πίνακας τιμών ΟΤΔ), σύγκριση των διαφόρων προσφορών ή διασταυρωτικός έλεγχος προσφορών ομοειδών προϊόντων άλλων πράξεων από την επιτροπή αξιολόγησης.

Επίσης, η ΟΤΔ οφείλει επιπλέον να λαμβάνει υπόψη τους και τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών καθώς και σχετικές μελέτες προσδιορισμού του εύλογου κόστους που έχουν καταρτιστεί για τον σκοπό αυτό και έχουν υποστηρίξει βάσεις δεδομένων τιμών αναφοράς μηχανολογικού εξοπλισμού και κτιριακών υποδομών, εφόσον αυτές είναι διαθέσιμες και επικαιροποιημένες.

Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο (ανά τεμάχιο) κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000€, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Η ΟΤΔ καλείται να αξιολογήσει τόσο τις οικονομικές παραμέτρους των προσφορών, όσο και τις ποιοτικές. Έτσι είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, την μοναδικότητα ή/και την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Όσον αφορά στις δαπάνες που αφορούν κτιριακές υποδομές ο έλεγχος του «εύλογου κόστους» θα πραγματοποιείται μέσω σχετικών εγκεκριμένων Πινάκων Τιμών Μονάδος. Οι Πίνακες αυτοί θα προτείνονται από την ΟΤΔ και θα εγκρίνονται από τις ΕΥΔ (ΕΠ) των οικείων Περιφερειών, στο πλαίσιο της έγκρισης της πρώτης πρόσκλησης. Ο Πίνακες αυτοί δύναται να επικαιροποιούνται στα πλαίσια της διαδικασίας έγκρισης μεταγενέστερων προσκλήσεων.

Επιπλέον, σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, **η αίτηση ενίσχυσης απορρίπτεται** στη τρέχουσα πρόκληση και δεν έχει δικαίωμα κατάθεσης αίτησης στήριξης σε προσκλήσεις του τρέχοντος και του επόμενου ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, για όλα τα ΤΠ.

Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια ΟΤΔ διαβιβάζει τα στοιχεία των αιτούντων που απορρίφθηκαν για την εν λόγω περίπτωση, στη ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 η οποία φροντίζει για την εξασφάλιση της σχετικής πληροφόρησης σε όλες της ΟΤΔ.

Σε κάθε περίπτωση πριν την ολοκλήρωση της αξιολόγησης η ΟΤΔ οφείλει να πραγματοποιήσει επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης όλων των

αιτουμένων προς αξιολόγηση πράξεων, προκειμένου να διαπιστωθεί η υφιστάμενη κατάσταση. Τα αποτελέσματα της επιτόπιας επίσκεψης αποτυπώνονται σε έκθεση αυτοψίας η οποία συνοδεύεται από φωτογραφική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης. Τα εν λόγω στοιχεία συμπληρώνουν το φάκελο της αίτησης στήριξης. Εξαιρούνται της διαδικασίας οι άυλες ενέργειες.

3.1. Διαδικασία Διοικητικού Ελέγχου

Αρχικά ελέγχεται η εμπρόθεσμη υποβολή, η πληρότητα και η συμμόρφωση των υποβληθεισών αιτήσεων ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας σύμφωνα με τον παρόντα «Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης». Στη συνέχεια οι αιτήσεις βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλεξιμότητας / επιλογής σύμφωνα με τον παρόντα «Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης» και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκρινόμενος προϋπολογισμός και το ισχύον ποσοστό στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη και το «εύλογο κόστος» των προτεινόμενων δαπανών.

Με βάση τα ως άνω αποτελέσματα οι επιτροπές συντάσσουν πίνακα αποτελεσμάτων, στον οποίο περιλαμβάνονται οι παραδεκτές – βαθμολογηθείσες και οι μη παραδεκτές αιτήσεις στήριξης. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά, ανά υπο-δράση.

Στον πίνακα κατάταξης περιλαμβάνονται:

- ✓ οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη και των οποίων ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από τα αντίστοιχα όρια όπως αυτά ορίζονται ανά δράση στην Πρόσκληση
- ✓ το οικονομικό αντικείμενο των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο
- ✓ οι αιτήσεις οι οποίες, πληρούν μεν τα απαιτούμενα κριτήρια, αλλά δεν κρίνονται καταρχήν παραδεκτές, λόγω εξάντλησης της διατιθέμενης δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης στη συγκεκριμένη υποδράση.
- ✓ οι αιτήσεις που κρίνονται μη παραδεκτές προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους.

Σε περιπτώσεις προτάσεων που ισοβαθούν, δεδομένου ότι η επιλογή των προτάσεων θα πρέπει να εξυπηρετεί στο μέγιστο δυνατό την επίτευξη της τοπικής στρατηγικής, θα

εξετάζεται η επιμέρους βαθμολόγηση των προτάσεων στο/στα κριτήριο/α με την μεγαλύτερη βαρύτητα

Η ΕΔΠ δύναται κατά την διαδικασία αξιολόγησης, με απόφαση της, να επιλέγει αιτήσεις στήριξης, από τον παραπάνω πίνακα κατάταξης, μιας ή περισσότερων υποδράσεων, των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη ελάχιστου ορίου, πέραν του προϋπολογισμού της συγκεκριμένης υποδράσης, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις:

- 1) είτε κατόπιν απόφασής της, για υπερδέσμευση της τρέχουσας πρόσκλησης, μέχρι το 110% του προϋπολογισμού του ΤΠ. Επισημαίνεται ότι το επιπλέον 10 % του προϋπολογισμού του ΤΠ, αφορά στο σύνολο των προσκλήσεων, αλλά δύναται να εξαντληθεί στα πλαίσια μιας πρόσκλησης.
- 2) είτε κατόπιν απόφασής της από ανακατανομή πόρων εντός θεματικών κατευθύνσεων του ΤΠ, χωρίς αύξηση του προϋπολογισμού της πρόσκλησης,
- 3) είτε από ανακατανομή πόρων μεταξύ θεματικών κατευθύνσεων του ΤΠ, χωρίς αύξηση του προϋπολογισμού της πρόσκλησης,
- 4) είτε από υπερδέσμευση της τρέχουσας πρόσκλησης, πέραν το 110% του προϋπολογισμού του ΤΠ.

Στην περίπτωση (3) θα πρέπει να έχει προηγηθεί και εγκριθεί σχετικό αίτημα, με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ2014-2020, από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας.

Στην περίπτωση (4) θα πρέπει η ΟΤΔ να αιτηθεί υπερδέσμευση πόρων από την ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020. Η ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 αποφασίζει σε συνεργασία με την ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 για την έγκριση ή όχι του σχετικού αιτήματος.

Ακολούθως η ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο του πίνακα κατάταξης και μετά την έγκρισή του, η ΟΤΔ δημοσιοποιεί τον τελικό πίνακα αποτελεσμάτων. Οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη εντάσσονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Ο τελικός πίνακας αποτελεσμάτων συνοδεύεται από σαφείς πληροφορίες για την πρόσβαση των αιτούντων στο αναλυτικό αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ.

Επιπλέον, η ΟΤΔ ενημερώνει και ατομικά όλους τους αιτούντες, για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, με απόδειξη παραλαβής, με σαφή αναφορά στο δικαίωμα υποβολής

ενδικοφανούς προσφυγής, όπως και τον τρόπο, τον τόπο και τις προθεσμίες υποβολής της εν λόγω προσφυγής.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι έχουν δικαίωμα ενδικοφανούς προσφυγής κατά του τελικού Πίνακα Αποτελεσμάτων, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ και αποστέλλει το αποδεικτικό κατάθεσης στην ΟΤΔ. Η **προσφυγή υποβάλλεται εντός 15 ημερών** από την κοινοποίηση στον δικαιούχο, του τελικού Πίνακα Αποτελεσμάτων και εξετάζεται από επιτροπή προσφυγών της ΟΤΔ.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των προσφυγών από την επιτροπή προσφυγών, συντάσσεται ο τελικός πίνακας κατάταξης της αρχικής αξιολόγησης και εγκρίνεται, με απόφαση της ΕΔΠ, με τις τελικά επιλεγμένες αιτήσεις στήριξης.

Η έκδοση του σχεδίου απόφασης ένταξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΑΑ με ευθύνη της ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας και με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις σχετικές αιτήσεις και τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου αυτών.

Κάθε απόφαση ένταξης, η οποία ενέχει ισχύ σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου και της ΟΤΔ, περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων, τη διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, έλεγχους και κυρώσεις και ρητή αναφορά για την δέσμευση του δικαιούχου απέναντι στην ΟΤΔ για την υλοποίηση της πράξης, καθώς επίσης και την δυνατότητα ελέγχου της επιλεξιμότητας και της αναλογικότητας των δαπανών κατά τα στάδια αποπληρωμής του έργου.

Αναφορικά με το αναλυτικό φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πράξης η απόφαση παραπέμπει στην αίτηση στήριξης, όπως αυτή έχει υποβληθεί από το δικαιούχο στο ΟΠΣΑΑ και διαμορφωθεί κατά το διοικητικό έλεγχό της.

Η εν λόγω απόφαση εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη. Η απόφαση ένταξης δύναται να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες πράξεις ανά πρόσκληση. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020, κοινοποιείται στην ΟΤΔ και αποστέλλεται με ευθύνη της ταχυδρομικά, με απόδειξη παραλαβής και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε κάθε δικαιούχο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Ανάκληση ένταξης πράξης

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΠΑΑ 2014-2020 λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσής της ή μη τήρησης των όρων της σχετικής Απόφασης Ένταξης Πράξης, καθώς και η διασφάλιση του δικαιώματος των δικαιούχων να αποσύρουν,

ανά πάσα, στιγμή την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της ένταξης πράξης μπορεί να προκύψει:

Με την υποβολή αιτήματος από τον δικαιούχο στην ΟΤΔ, σε εφαρμογή του άρθρου 3 του Καν. (ΕΕ) 809/2014, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης.

Μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάση απόφασης ή πορίσματος αρμόδιας δικαστικής ή άλλης αρχής.

Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αποκλίσεις ή εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Ενδεικτικά, η διαδικασία δύναται να ενεργοποιείται εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

- η παρέλευση του χρόνου υλοποίησης της πράξης, χωρίς έγκριση σχετικής παράτασης
- μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου
- αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης
- άλλη παράβαση του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

Εφόσον, η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης γίνεται από την ΟΤΔ, η τελευταία με απόφαση της ΕΔΠ εισηγείται στην ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας την ανάκληση της ένταξης της εν λόγω πράξης από το ΠΑΑ 2014-2020.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται, η ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν εισήγησης της ΟΤΔ, θέτει την πράξη σε καθεστώς επιτήρησης με αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο δικαιούχο της πράξης, με απόδειξη παραλαβής, στην οποία προσδιορίζονται οι αποκλίσεις και καθορίζονται διορθωτικά μέτρα και περίοδος συμμόρφωσης του δικαιούχου και ενημερώνει σχετικά την ΟΤΔ.

Μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος συμμόρφωσης του δικαιούχου χωρίς αυτός να έχει προβεί στα υποδειχθέντα διορθωτικά μέτρα ή σε κάθε άλλη από τις παραπάνω περιπτώσεις, η ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας προβαίνει σε έκδοση σχετικής απόφασης με την οποία **ανακαλείται η ένταξη** της εν λόγω πράξης ή με την οποία τροποποιείται η απόφαση ένταξης στην οποία περιλαμβανόταν. Το σχέδιο της απόφασης

δύναται να παράγεται από το ΟΠΣΑΑ. Ο υπογράφων της απόφασης είναι ο ίδιος που εξέδωσε τη σχετική απόφαση με την οποία εντάχθηκε η πράξη στο ΠΑΑ2014-2020.

Η απόφαση κοινοποιείται στην ΟΤΔ και αποστέλλεται με ευθύνη της ταχυδρομικά, με απόδειξη παραλαβής και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε κάθε δικαιούχο.

Στην περίπτωση που για την συγκεκριμένη πράξη, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί μέρος ή το σύνολο της ενίσχυσης, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν. (ΕΕ) 640/2014.

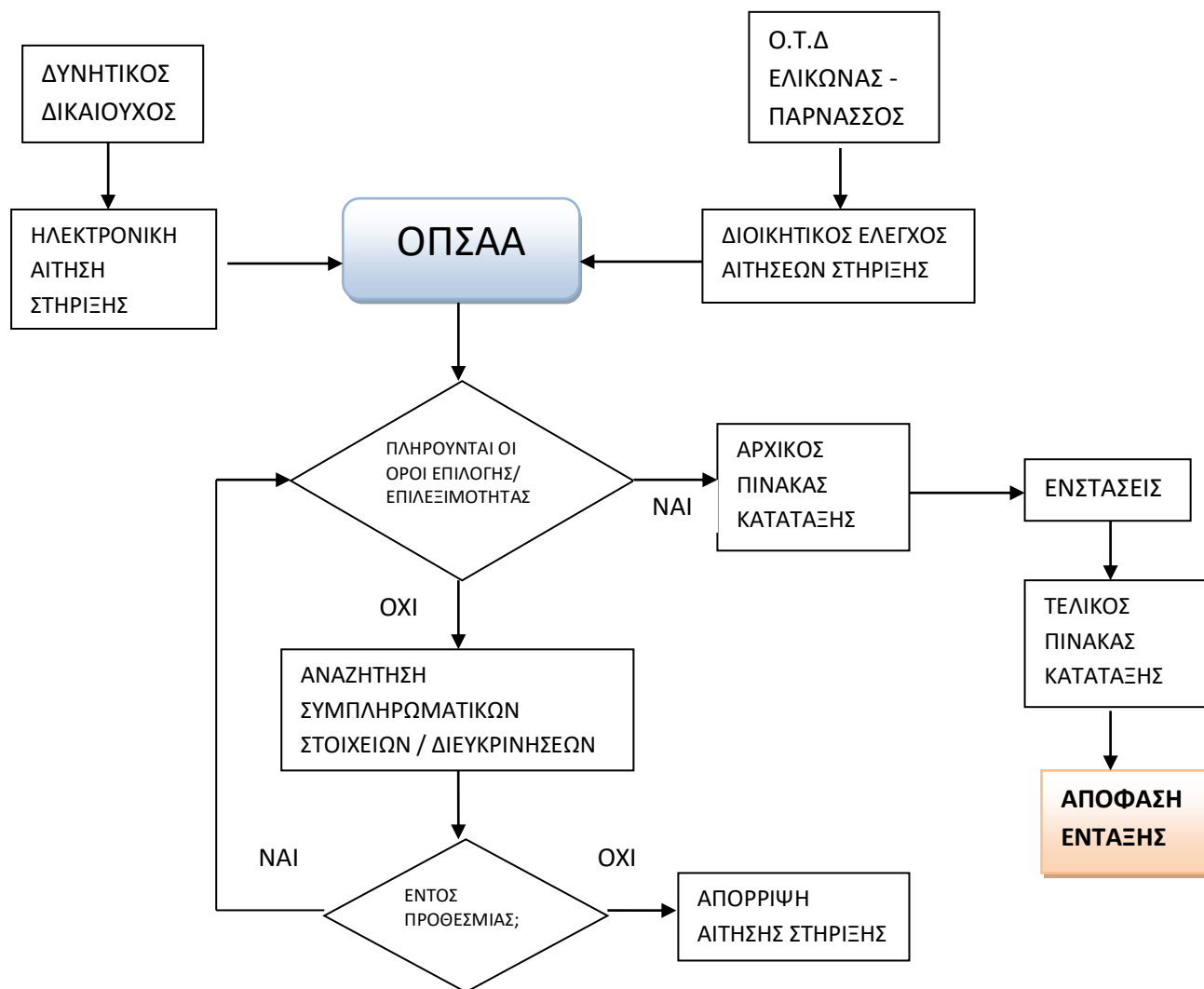
Έλεγχος νομιμότητας σταδίων εξέλιξης δημόσιων συμβάσεων

Ο έλεγχος νομιμότητας σταδίων εξέλιξης δημόσιων συμβάσεων εφαρμόζεται σε πράξεις, που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων (έργων, προμηθειών και υπηρεσιών), πραγματοποιείται σύμφωνα με την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία και αφορά σε:

- ✓ έγκριση δημοπράτησης,
- ✓ έγκριση ανάληψης νομικής δέσμευσης,
- ✓ έγκριση τροποποίησης νομικής δέσμευσης.

Το περιεχόμενο της Λίστας Εξέτασης Σχεδίου Διακήρυξης – Σχεδίου Σύμβασης και τροποποίησης Νομικής Δέσμευσης καθώς και το περιεχόμενο της εισήγησης της ΟΤΔ θα περιγραφούν σε σχετική εγκύκλιο της ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020.

4. Διάγραμμα Ροής Διαδικασίας

5. Όροι επιλεξιμότητας

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΗΣ						
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2004-2020 (ΠΑΑ)						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ : 19.2						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗΣ :						
ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗΣ:						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ :						
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ :						
Α/Α	Κριτήριο	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Υποδράσεις που αφορά	
		ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α	Δικαιολογητικά	
19.2Δ_111	Τα έργα θα πρέπει να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο				Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
19.2Δ_112	Τα έργα θα πρέπει να είναι στοχευμένα και να συμβάλλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων των ΤΠ				Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
19.2Δ_113	Τα έργα θα πρέπει να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014 - 2020 σχετικά με το CLLD/Leader				Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
19.2Δ_114	Τα έργα θα πρέπει να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη αυτής				Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
19.2Δ_116	Να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών (εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων)				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.5	ΌΛΕΣ εκτός από 19.2.4.1 και 19.2.5.1
19.2Δ_117	Να λαμβάνουν υπόψη την αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει" και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.6	ΌΛΕΣ

19.2Δ_118	Να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.7	ΌΛΕΣ <u>εκτός από</u> 19.2.5.1
19.2Δ_119	Να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα για το ίδιο φυσικό αντικείμενο				Υ.Δ	ΌΛΕΣ
19.2Δ_120	Να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.9	ΌΛΕΣ <u>εκτός από</u> 19.2.4.4
19.2Δ_121	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης				Παράρτημα Αίτησης Στήριξης	ΌΛΕΣ
19.2Δ_122	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου , στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.11	ΌΛΕΣ <u>εκτός από</u> 19.2.4.4
19.2Δ_123	Θα πρέπει να υπάρχει μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, όπως εξειδικεύεται στην Πρόσκληση				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.12	19.2.4.3
19.2Δ_124	Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο				Υ.Δ	ΌΛΕΣ
19.2Δ_125	Στην πρόταση δεν δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία				Υ.Δ	ΌΛΕΣ
19.2Δ_126	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων				Υ.Δ	ΌΛΕΣ
19.2Δ_128	Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.				Προσκόμιση του αυτοματοποιημένου ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) από τον ΟΠΣΑΑ & Αποδεικτικό συστημένης εμπρόθεσμης ταχυδρομικής αποστολής ή courier	ΌΛΕΣ
19.2Δ_129	Η αίτηση στήριξης έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.17	ΌΛΕΣ

19.2Δ_130	Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενηςυπο-δράσης				Παράρτημα Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
19.2Δ_131	Η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενηςυπο-δράσης του τοπικού προγράμματος				Παράρτημα Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
19.2Δ_132	Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ Ειδ. Μέγ. Προϋπ.πρ. και επιλ.προϋπ. 600.000, σε περίπτ.μη άυλων πρ.και 50.000 σε περίπτ.άυλων				Παράρτημα Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
19.2Δ_133	Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο				Υ.Δ	ΌΛΕΣ
19.2Δ_134	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση				Παράρτημα Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
19.2Δ_139	Εξετάζεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του ΚΑΝ. (ΕΕ)651/2014 εφόσον εφαρμόζεται				Παράρτημα Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ <u>εκτός από</u> 19.2.5.1
19.2Δ_140	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις να εξασφαλίζεται η Νόμιμη Λειτουργία τους.				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.24	ΌΛΕΣ
19.2Δ_141	Για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης				Αρμόδια Πιστοποιητικά	ΌΛΕΣ
ΑΟ2.113_Επ	Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ.6)				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.26	ΌΛΕΣ
ΑΟ2.114_Επ	Εξετάζεται εάν η πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα που έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71)				Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
ΑΟ2.118_Επ	Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.28	ΌΛΕΣ <u>εκτός από</u> 19.2.5.1
ΑΟ2.119_Επ	Εξετάζεται η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.29	ΟΛΕΣ
ΑΟ2.120_Επ	Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.30	ΌΛΕΣ

AO2.121_Επ	Εξετάζεται η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις Δημόσιες Συμβάσεις				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.31	ΌΛΕΣ
AO2.122_Επ	Εξετάζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης.				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.32	ΌΛΕΣ
AO3.111_Επ	Εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσκλησης				Παράρτημα Αίτηση Στήριξης	19.2.4.3
AO3.112_Επ	Εξετάζεται αν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.34	ΌΛΕΣ
AO4.112_Ωρ	Απόκτηση γης: Εξετάζεται αν έχει εξασφαλιστεί ή απαιτούμενη γη ή στην περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις εξετάζεται αν έχει εκδοθεί απόφαση καθορισμού τιμών μονάδας από το δικαστήριο				Σχετικά Δικαιολογητικά	19.2.5.1
AO5.111_Πλ	Εξετάζεται η πληρότητα της αίτησης στήριξης				Παράρτημα Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
AO5.112_Πλ	Εξετάζεται η ύπαρξη απόφασης αρμόδιων οργάνων για την υποβολή της αίτησης στήριξης				Απόφαση Φορέα	ΌΛΕΣ
AO6.111_Χρον	Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής				Παράρτημα Αίτηση Στήριξης	ΌΛΕΣ
AO7.111_Συ	Εξετάζεται η εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων				Οδηγός Διοικητικού ελέγχου Αίτησης Στήριξης §5.1.39	ΌΛΕΣ
<p>ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: Το παραδεκτό της πρότασης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει η διαδικασία αξιολόγησης. Για όλα τα παραπάνω κριτήρια επιλεξιμότητας, η απάντηση πρέπει να είναι θετική (ΝΑΙ), διαφορετικά η πρόταση απορρίπτεται.</p>						

5.1. Οδηγίες για την εξέταση των κριτηρίων επιλεξιμότητας των πράξεων

Τα έργα θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο Ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο **(19.2Δ_111)**
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων των ΤΠ **(19.2Δ_112)**

Παρατίθεται το απόσπασμα του Τοπικού Προγράμματος.

«Η περιοχή παρουσιάζει αρκετές ιδιομορφίες και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Το σημαντικότερο απ' αυτά είναι ο οικονομικός της «δυσισμός», όπου σημαντικό μέρος της οικονομικής δραστηριότητας (και στους τρεις τομείς της οικονομίας) είναι εξωγενές, ενώ παράλληλα συνυπάρχει με μια δραστηριότητα ενδογενή και εσωστρεφή, που προέρχεται από τις παραδοσιακές ασχολίες των κατοίκων και αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών του τοπικού πληθυσμού και της τοπικής αγοράς. Στην πρώτη ομάδα δραστηριοτήτων (την εξωγενή) ανήκει σίγουρα το μεγάλο κομμάτι της **μεταποίησης** της περιοχής, καθώς οι επιχειρήσεις που ανήκουν στην ομάδα αυτή έχουν εγκατασταθεί εκεί κυρίως για λόγους που δεν αφορούν στην περιοχή (αντικίνητρα εγκατάστασης στην Αττική, κίνητρα εγκατάστασης εκτός Αττικής, εγγύτητα περιοχής στην Αττική κλπ.). Ωστόσο και ο **γεωργικός τομέας** της περιοχής -ένας τομέας που χαρακτηρίζει την περιοχή, κυρίως λόγω του αρδευτικού έργου της Κωπαΐδας- ανήκει στη συγκεκριμένη ομάδα δραστηριοτήτων, καθώς τόσο η κλίμακα παραγωγής όσο και τα παραγόμενα προϊόντα λίγο έχουν να κάνουν με τις ανάγκες του τοπικού πληθυσμού και απευθύνονται κυρίως στην εξωτερική αγορά (εθνική και διεθνή). Στην ίδια λογική, όμως, και η **τουριστική δραστηριότητα**, η οποία σε μεγάλο βαθμό συγκεντρώνεται γύρω από το χιονοδρομικό κέντρο του Παρνασσού και τον οικισμό της Αράχοβας. Σίγουρα η αγορά την οποία καλύπτει ο συγκεκριμένος τουριστικός πόλος δεν είναι η τοπική ζήτηση, αλλά κυρίως η ζήτηση των κατοίκων του Λεκανοπεδίου, και όχι μόνο. Από την άλλη, παράλληλα με τις δραστηριότητες που αναφέρθηκαν, υπάρχει μια ολόκληρη οικονομία η οποία κινείται και λειτουργεί στη βάση των τοπικών παραγωγικών αναγκών και προτύπων. Είναι οι μικρές καλλιέργειες, η κτηνοτροφία, η μικρή παραγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων. Επίσης και οι βιοτεχνίες και οι μικρές μεταποιητικές μονάδες, το εμπόριο και οι υπηρεσίες, όπως και σε σημαντικό βαθμό

και οι κατασκευές, στο βαθμό που αυτές δεν υπερκαλύπτονταν από επιχειρήσεις του Λεκανοπεδίου (π.χ. εξοχική κατοικία στον Παρνασσό, ξενοδοχειακά καταλύματα κλπ.). Οι δύο αυτές οικονομικές σφαίρες όσο κατόρθωναν να τοποθετούν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, συνυπήρχαν και συλλειτουργούσαν για χρόνια, χωρίς να δημιουργούνται ιδιαίτερα προβλήματα....

Τα προβλήματα, ωστόσο, εμφανίστηκαν με την αλλαγή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, τον σταδιακό περιορισμό των γεωργικών επιδοτήσεων και την ανάγκη αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου στις πεδινές περιοχές, καθώς σημαντικό μέρος των καλλιεργειών δεν ήταν ανταγωνιστικό στη διεθνή αγορά. Η αδυναμία αντιμετώπισης της αλλαγής μέσα από τη δημιουργία νέων παραγωγικών προσεγγίσεων (νέες καλλιέργειες, αποδοτικότερα συστήματα οργάνωσης εκμεταλλεύσεων, νέες αγορές κλπ.) δημιούργησε προβλήματα, που σε κάποιο βαθμό οδήγησαν σε έξοδο αγροτών από τον τομέα, και εν μέρει, και σε εγκατάλειψη και των περιοχών τους. Από την άλλη, η οικονομική κρίση από το 2009 και μετά είχε συνέπειες στους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας. Η μεταποίηση έχασε ένα ποσοστό της παραγόμενης αξίας, αλλά και ο τουρισμός, δεδομένου ότι αφορούσε σε προϊόν υψηλών καταναλωτικών προδιαγραφών, κατέγραψαν σημαντική κάμψη, την οποία στην πορεία κατόρθωσαν σε κάποιο βαθμό να την ανακτήσουν, όχι όμως στα προ κρίσης επίπεδα.

Πρόέκυψε, έτσι, στη βάση των ισχυρών στοιχείων της περιοχής, του πλαισίου που διαμορφώνουν οι γενικότερες αναπτυξιακές επιλογές της Περιφέρειας και της χώρας, καθώς και σύμφωνα με τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων με τον τοπικό πληθυσμό και τους φορείς του, **η ανάγκη διαφοροποίησης και ενδυνάμωσης της τοπικής οικονομίας με την ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας και τη συσπείρωση της τοπικής δραστηριότητας (επιχειρηματικής και δημόσιας) γύρω από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής. Η αξιοποίηση των τοπικών ανεκμετάλλευστων πόρων (παραγωγικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών) αποτελεί βασική προτεραιότητα στην κατεύθυνση αυτή, όπως και η ενίσχυση της τοπικής δράσης μέσα από τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων, την εισαγωγή καινοτομιών, την προώθηση της συνεργασίας, την επίτευξη συνεργιών στη λογική πάντα της βιώσιμης ανάπτυξης και της αύξησης της ελκυστικότητας της περιοχής.»**

Σε συνάρτηση όλων των παραπάνω τοποθετήθηκε η **Κεντρική Θεματική Κατεύθυνση** του τοπικού προγράμματος, η οποία στηρίζεται από μια **σειρά Δευτερευουσών**

Θεματικών Κατευθύνσεων εξειδικεύοντας τη στρατηγική του προγράμματος σε επιμέρους άξονες μέσα από τους οποίους αντιμετωπίζονται τα ζωτικά προβλήματα με στόχο την ανάπτυξη της περιοχής.

Κεντρική Θεματική Κατεύθυνση (ΚΘΚ): Διαφοροποίηση και Ενδυνάμωση της Τοπικής Οικονομίας στη βάση της ανάδειξης των τοπικών προϊόντων και των τοπικών πόρων της περιοχής και της ενίσχυσης της θέσης της στην αγορά.

Δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις (ΔΘΚ):

- ❖ Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού
- ❖ Διασύνδεση τομέων και οικονομικών παραγόντων.

Η τοπική Στρατηγική εξυπηρετεί την ικανοποίηση των ακόλουθων **ειδικών στόχων** ανά θεματική κατεύθυνση:

Διαφοροποίηση και Ενδυνάμωση της Τοπικής Οικονομίας

- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του αγροδιατροφικού τομέα, προώθηση παραγωγής νέων προϊόντων σε άμεση σύνδεση με τους πόρους και την παραγωγική βάση της περιοχής
- Προώθηση της επιχειρηματικότητας των νέων με καινοτόμες ιδέες
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του τουριστικού τομέα με την ανάπτυξη υπηρεσιών εναλλακτικού τουρισμού, την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών
- Ανάδειξη και Προβολή της μοναδικότητας της Γεωργικής Κληρονομιάς, της Φύσης και του Πολιτιστικού Αποθέματος της περιοχής
- Αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών για την αποτελεσματικότερη προβολή της περιοχής και του πολιτιστικού αποθέματος της
- Ενίσχυση της Καινοτομίας και των Καινοτόμων Παρεμβάσεων σε όλους τους τομείς της τοπικής οικονομίας

Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού

- Βελτίωση των βασικών υποδομών και υπηρεσιών στις οικιστικές περιοχές και αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της
- Αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων
- Βελτίωση της αειφόρου διαχείρισης της περιοχής

Διασύνδεση τομέων και οικονομικών παραγόντων

- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ φορέων και επιχειρήσεων του αγροδιατροφικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του

- Στήριξη της αγροδιατροφικής αλυσίδας εφοδιασμού στην περιοχή
- Προώθηση της συνεργασίας ανάμεσα σε επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα για τη διεύρυνση του αντικειμένου τους, την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, την ανάδειξη της περιοχής και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους
- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ φορέων και επιχειρήσεων για την προστασία του περιβάλλοντος

3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με το CLLD/Leader **(19.2Δ_113)**

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στις ακόλουθες περιοχές εστίασης του ΠΑΑ 2014-2020:

Πίνακας Πρωτογενείς Επιπτώσεις

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 6 : Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 6B : Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές

Επίσης, εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη **είναι συμβατή με τους όρους και προϋποθέσεις που περιγράφονται στο ΠΑΑ 2014-2020** και ειδικότερα εάν:

- Αφορά μελέτη και κατασκευή ή κατασκευή έργου πρόσβασης σε γεωργικές ή κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Για την εξέταση του κριτηρίου απαιτείται η υποβολή εγγράφου της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας ή άλλης αρμόδιας Υπηρεσίας στο οποίο να αναφέρεται αν οι επεμβάσεις αφορούν οδό που εξυπηρετεί είτε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, είτε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, είτε μικτές εκμεταλλεύσεις (φυτικής και ζωικής παραγωγής).
- Υλοποιείται σε εκτός σχεδίου περιοχή. Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο ορθοφωτοχάρτης στον οποίο αποτυπώνεται η προτεινόμενη παρέμβαση και τα όρια των εντός σχεδίου περιοχών πλησίον αυτής.
- Προβλέπει υποχρεωτικά τσιμεντόστρωση ή ασφαλτόστρωση. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο και τη μελέτη της προτεινόμενης πράξης.

- Δεν περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο και τη μελέτη της προτεινόμενης πράξης.
 - Δεν αφορά στήριξη σε δρόμους που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου.
 - Η πράξη προβλέπεται στο σχετικό περιφερειακό ή δημοτικό σχεδιασμό (στα επιχειρησιακά προγράμματα Περιφερειών/Δήμων). Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο σχετικό απόσπασμα του επιχειρησιακού προγράμματος Περιφέρειας/Δήμου. γ) Εάν **το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί** μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.
 - Η πράξη είναι συμβατή με τις προϋποθέσεις του Καν. (ΕΚ) 1305/2013 και του Καν. (ΕΚ) 808/2014, όπως ισχύουν κάθε φορά.
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής **(19.2Δ_114)**
5. να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων **(19.2Δ_116)**
- Για όσες πράξεις δεν πραγματοποιούνται με Δημόσιες Συμβάσεις προσκομίζονται οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο (ανά τεμάχιο) κόστος αυτών υπερβαίνει σε αξία τα 1.000,00 €, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Είναι δυνατό να γίνει δεκτή μία προσφορά η οποία δεν είναι η πλέον συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν. Οι κτηριακές δαπάνες καθορίζονται από τον σχετικό «Πίνακα Τιμών Μονάδας Κατασκευαστικών Εργασιών»
- Για πράξεις που πραγματοποιούνται με Δημόσιες Συμβάσεις δεν ισχύουν τα ανωτέρω.
6. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της

αιεφόρου ανάπτυξης και ιδιαίτερα για τις επενδύσεις γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντολογικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη, για την επένδυση, νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον **(19.2Δ_117)**

Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ Ή Η ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ, ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗ ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ, ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΕΝΤΟΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αιεφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της αριθμ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020. Για την αξιολόγηση του κριτηρίου συμπληρώνεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, πίνακας συμμόρφωσης / ενσωμάτωσης των ακόλουθων πολιτικών από την προτεινόμενη πράξη (Παράρτημα Αίτησης Στήριξης)

7. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού **(19.2Δ_118)**

Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης και τα αναφερόμενα στο πεδίο της ενσωμάτωσης των ακόλουθων πολιτικών από την προτεινόμενη πράξη (Παράρτημα Αίτησης Στήριξης)

8. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο **(19.2Δ_119)**

9. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται **(19.2Δ_120)**

Υποβάλλεται η νομοθεσία ή το κανονιστικό πλαίσιο βάσει των οποίων, αυτός που ορίζεται με την αίτηση στήριξης ως Φορέας Λειτουργίας της πράξης είτε αυτός είναι ο δικαιούχος είτε άλλος, έχει την αρμοδιότητα λειτουργίας και συντήρησης αυτής.

10. η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην συνημμένη Αίτηση Στήριξης (**19.2Δ_121**)

11. αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου , στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης (βλέπε συνημμένο «Πίνακας αποτύπωσης αδειών εγκρίσεων της πράξης & του βαθμού προόδου αυτών») (**19.2Δ_122**)

Το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα). Κατ'εξάιρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:

1. η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,
2. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή,
3. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου για την υλοποίηση της πρότασης.

Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν υποδομές απαιτούνται αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου, ή μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση ή προσύμφωνο τουλάχιστον για 15 έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης, επί του γηπέδου ή του αγροτεμαχίου στο οποίο πραγματοποιούνται οι επενδύσεις. Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή/και υλοποίησης μικρών βοηθητικών κτισμάτων εντός του οικοπέδου, τουλάχιστον εννιά (9) έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης.

Κατά την υποβολή φακέλου συμμετοχής, στα πλαίσια της αίτησης στήριξης, γίνονται δεκτά προσύμφωνο μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, ενώ τα συμφωνητικά θα πρέπει να προσκομίζονται πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης.

Για δράσεις Δημόσιου χαρακτήρα που υλοποιούνται από τους ΟΤΑ ως αποδεικτικά ιδιοκτησία νοούνται ακριβές αντίγραφο κτηματολογίου ή απόσπασμα από το βιβλίο πάγιων ιδιοκτησιών του εκάστοτε Δήμου.

12. πρέπει να υπάρχει μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού , όπως εξειδικεύεται στην πρόσκληση (**19.2Δ_123**)

βλέπε συνημμένο «Προδιαγραφές Μελέτης Αισθητικής Αναβάθμισης Οικισμών»

13.η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο (19.2Δ_124)

Εξετάζεται το σχετικό πεδίο που περιλαμβάνεται στην «Αίτηση Στήριξης»

14.στην πρόταση δεν δηλώνονται ψευδή στοιχεία (19.2Δ_125)

15.στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της αίτησης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση των Κοινοτικών Κανονισμών ή της Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων (19.2Δ_126)

16.εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη της Πρόσκλησης. (19.2Δ_128)

17.η αίτηση στήριξης έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα (19.2Δ_129)

Εξετάζεται εάν ο **φάκελος υποψηφιότητας έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα της Πρόσκλησης** και η τυπική πληρότητα της αίτησης στήριξης. (Παράρτημα Αίτησης Στήριξης)

Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:

- Αίτηση στήριξης υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνεται:
 - η μη χρηματοδότηση της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο Πρόγραμμα στο πλαίσιο της τρέχουσας ή της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
 - η παραγωγή ή η μη παραγωγή εσόδων μετά την ολοκλήρωση της πράξης ή κατά τη διάρκεια υλοποίησής της.
- Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης. (π.χ. απόφαση δημοτικού συμβουλίου Δήμου για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης στήριξης).
- Λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.

18.η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της

προκηρυσσόμενης υπο-δράσης **(19.2Δ_130)**

Εξετάζεται εάν η πρόταση είναι σύμφωνη με τα περιγραφόμενα που περιλαμβάνονται στον παρόντα Οδηγό, και τα οποία αναφέρονται σε επόμενα κεφάλαια (ανάλογα με την σχετιζόμενη εκάστοτε Υποδράση)

19. η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπό – δράσης του Τοπικού Προγράμματος (19.2Δ_131)

20.ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ Ειδ. Μεγ. Προϋπ. Πρ. και επιλ. Προϋπ. 600.000 € σε περίπτ. Μη άυλων πρ. και 50.000 € σε περίπ. άυλων (19.2Δ_132)

21.η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο (19.2Δ_133)

Σε περίπτωση που έχει γίνει ή όχι υποβολή Πρότασης/Αίτησης υποψηφιότητας για ένταξη σε κάποιο άλλο πρόγραμμα, θα πρέπει να το δηλώσετε σχετικά με Υπεύθυνη Δήλωση.

22.η μορφή του υποψηφίου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά και στη σχετική πρόσκληση (19.2Δ_134)

23.εξετάζεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του Καν. ΕΕ 651/2014 εφόσον εφαρμόζεται (19.2Δ_139)

24.για υφιστάμενες επιχειρήσεις να εξασφαλίζεται η Νόμιμη Λειτουργία τους. (19.2Δ_140)

Εξετάζεται κατά περίπτωση (εάν απαιτείται) η ύπαρξη άδειας λειτουργίας, η καταχώρηση στο ΓΕΜΗ κλπ

25.για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης (19.2Δ_141)

Εξετάζεται κατά περίπτωση: η ύπαρξη δικαιολογητικών όπως πχ Βεβαίωση Μη Λύσης και Μη Πτώχευσης

26.εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ.6) (ΑΟ2.113_Επ)

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης καθώς και την σχετική φωτογραφική απεικόνιση του παραρτήματος της αίτησης στήριξης.

27. εξετάζεται εάν η πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα που έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71) (ΑΟ2.114_Επ)

28. εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑΟ2.118_Επ)

Εξετάζεται πως η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία. Για το κριτήριο, η θετική απάντηση καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) στην πράξη προβλέπονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ,
- β) Δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης.

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετικά στοιχεία/προβλέψεις της μελέτης, ενώ παράλληλα υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, περιγραφή ενσωμάτωσης οδηγιών εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία από την προτεινόμενη πράξη. (Παράρτημα Αίτησης Στήριξης)

Σε περίπτωση κατά την οποία μία πράξη έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, η θετική αξιολόγηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τη δέσμευση του δυνητικού δικαιούχου ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα.

Για την εξέταση του κριτηρίου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την εξειδίκευση του κριτηρίου (βλέπε συνημμένο: «Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020 Εξασφάλιση Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»)

29. εξετάζεται η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων (ΑΟ2.119_Επ)

Εξετάζεται, εφόσον η προτεινόμενη πράξη ενέχει στοιχεία κρατικών ενισχύσεων, η συμβατότητα της με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο. Για την εξέταση του κριτηρίου απαιτείται από τον δυνητικό δικαιούχο η συμπλήρωση της Λίστας Κρατικών Ενισχύσεων λαμβάνοντας υπόψη τον σχετικό οδηγό του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 για την

αρχική αξιολόγηση του κριτηρίου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης.

**30.εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης
(ΑΟ2.120_Επ)**

Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της αριθμ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020. Για την αξιολόγηση του κριτηρίου συμπληρώνεται από το δυνητικό δικαιούχο το σχετικό πεδίο «Πίνακας Συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ 152950/23-10-2015» στο Παράρτημα της αίτησης στήριξης.

Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ Ή Η ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ, ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗ ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ, ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΕΝΤΟΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

**31.εξετάζεται η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις Δημόσιες Συμβάσεις
(ΑΟ2.121_Επ)**

Για την εξέταση του κριτηρίου απαιτείται η συμπλήρωση από τον δυνητικό δικαιούχο του σχετικού πεδίου «Μέθοδος Υλοποίησης» στο Παράρτημα της Αίτησης Στήριξης. Σημειώνεται ότι για πράξεις που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 53, 55 και 56 του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014, είναι δυνατόν να υποβληθούν για χρηματοδότηση **έργα που είτε είναι δημοπρατημένα είτε συμβασιοποιημένα καθώς και έργα για τα οποία έχει ξεκινήσει η υλοποίηση τους** αλλά δεν έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως. Στις περιπτώσεις έργων που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις ο έλεγχος νομιμότητας σταδίων δημοπράτησης και ανάληψης νομικής δέσμευσης θα πραγματοποιείται κατά τον διοικητικό έλεγχο 1^{ου} αιτήματος πληρωμής (άρθρο 13 της ΥΑ 13215/30-11-2017) και σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.

Επιπλέον διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που έχουν εκτελεστεί εργασίες προ του χρόνου έναρξης της επιλεξιμότητας δαπανών (δηλαδή πριν την οριστική υποβολή της αίτησης στήριξης από τον δυνητικό δικαιούχο στο ΟΠΣΑΑ), οι δαπάνες για τις εργασίες αυτές καθίστανται μη επιλέξιμες. Συνεπώς, είναι απαραίτητο η αίτηση στήριξης του δυνητικού δικαιούχου να συνοδεύεται από φωτογραφική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και το συντομότερο δυνατόν να πραγματοποιείται από την

ΟΤΑ επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου, προκειμένου να γίνει η σχετική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης.

32.εξετάζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης (ΑΟ2.122_Επ)

Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, να περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα της πράξης θα αξιοποιηθούν (π.χ. σε περίπτωση πράξης υποδομών, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να αναφέρει την ύπαρξη σχετικών φορέων/δομών/μηχανισμών λειτουργίας και να υποβάλει τα απαραίτητα στοιχεία/τεκμήρια (π.χ. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης) ή να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία). Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση της πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της.

Σχετικά με τη βιωσιμότητας εξετάζεται η ορθή **συμπλήρωση του σχετικού πεδίου στην αίτηση στήριξης** (Παράρτημα Αίτησης Στήριξης)

33. εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσκλησης (ΑΟ3.111_Επ)

34.εξετάζεται αν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου (ΑΟ3.112_Επ)

Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης π.χ. κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων, κλπ που υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης. (Δικαιολογητικά Αίτησης Στήριξης)

35.απόκτηση γης: Εξετάζεται αν έχει εξασφαλιστεί ή απαιτούμενη γη ή στην περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις εξετάζεται αν έχει εκδοθεί απόφαση καθορισμού τιμών μονάδας από το δικαστήριο (ΑΟ4.112_Ωρ)

36.εξετάζεται η πληρότητα της αίτησης στήριξης (ΑΟ5.111_Πλ)

Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:

- Αίτηση στήριξης υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνεται:
 - η μη χρηματοδότηση της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο Πρόγραμμα στο πλαίσιο της τρέχουσας ή της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
 - η παραγωγή ή η μη παραγωγή εσόδων μετά την ολοκλήρωση της πράξης ή κατά τη διάρκεια υλοποίησής της.
- Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης. (π.χ. απόφαση δημοτικού συμβουλίου Δήμου για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης στήριξης).
- Λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.

37.εξετάζεται η ύπαρξη απόφασης αρμόδιων οργάνων για την υποβολή της αίτησης στήριξης (ΑΟ5.112_Πλ)

38.εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής (ΑΟ6.111_Χρ)

Ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020 και της τυχόν ειδικότερης περιόδου που ορίζεται στην πρόσκληση. Επίσης, εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής. Το κριτήριο εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό αντικείμενο, τη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κλπ), τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης (π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα ή πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης, όπως κήρυξη απαλλοτριώσεων), το επίπεδο ωριμότητας της πράξης, τα χρονοδιαγράμματα συναφών πράξεων που έχουν υλοποιηθεί και άλλα διαθέσιμα εργαλεία. Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

39.εξετάζεται η εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων (ΑΟ7.111_Συ)

Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

6. Επιλέξιμες Δαπάνες ανά Δράση & Υποδράση

6.1. Βασικές Υπηρεσίες & Ανάπλαση Χωριών σε αγροτικές περιοχές (19.2.4)

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο εφαρμογής της δράσης 19.2.4 **δεν είναι δυνατή** η ένταξη πράξεων οι οποίες προβάλλουν μία περιοχή με στόχο την προσέλκυση τουριστών / επισκεπτών ή γενικότερα με άμεσο ή έμμεσο τρόπο προκαλούν επιχειρηματικό / ανταγωνιστικό πλεονέκτημα ή εξυπηρετούν ιδιωτικά συμφέροντα.

Συγκεκριμένα για τη **δράση 19.2.4.3** οποιαδήποτε πράξη τουριστικής φύσης ενταχθεί θα πρέπει να στοχεύει στην εξυπηρέτηση των επισκεπτών και όχι στην προβολή της περιοχής με στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητας ή την προβολή τοπικών προϊόντων που σχετίζονται με ιδιωτικά συμφέροντα. Παράλληλα για τις **δράσεις 19.2.4.4 και 19.2.4.5** οι πράξεις που θα ενταχθούν θα πρέπει να έχουν ως στόχο τη διατήρηση πολιτιστικών / ιστορικών / περιβαλλοντικών κλπ στοιχείων της περιοχής ή τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των μόνιμων κατοίκων και όχι την προσέλκυση τουριστών ή την άμεση / έμμεση προβολή ιδιωτικών συμφερόντων.

6.1.1. Υποδράση 19.2.4.1 : Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια

Τίτλος Δράσης	Βασικές Υπηρεσίες & Ανάπλαση Χωριών σε Αγροτικές Περιοχές
Κωδικός Δράσης	19.2.4
Τίτλος υπο-δράσης	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (πχ. ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια.
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.4.1
Νομική βάση	Άρθρο 20 σημείο β) καν. (ΕΕ) 1305/2013 Σημείο 8.2.6 παραρτήματος Ι του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 808/2014.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>Η δράση περιλαμβάνει:</p> <p>α) στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας σε θέματα ύδρευσης, αποχέτευσης, οδοποιίας εντός οικισμού</p> <p>β) στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια</p> <p>Οι υποδομές ύδρευσης, αποχέτευσης, οδοποιίας εντός οικισμού, πέραν του ότι πρέπει να είναι μικρής κλίμακας, θα πρέπει επίσης να προκύπτει και η αναγκαιότητά τους. Επίσης για τις υποδομές εξοικονόμησης ενέργειας, θα πρέπει να προκύπτει η αναγκαιότητά τους, τόσο ως προς το ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας που επιτυγχάνεται όσο και ως προς την προβλεπόμενη χρήση του κτηρίου.</p> <p>Τα κτίρια είναι σημαντικοί καταναλωτές ενέργειας. Έρευνες της ΕΕ έδειξαν ότι η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, μπορεί να επιφέρει μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και του σχετικού κόστους ενέργειας, έως και 42%. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, τα δημόσια κτίρια μπορούν να διαδραματίσουν πολύ σημαντικό ρόλο. Στο πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μέτρα βελτίωσης του κελύφους (μόνωση, κλείσιμο χαραμάδων, κλπ). • Αναβάθμιση Συστημάτων και Δικτύων Θέρμανσης - Ψύξης. • Εγκατάσταση Ηλιακών Συστημάτων για την παραγωγή Ζεστού Νερού Χρήσης. Αντικατάσταση Καυσίμου (Φυσικό Αέριο ή Υγραέριο). • Αναβάθμιση Συστήματος Φωτισμού (Ανασχεδιασμός, Εγκατάσταση Λαμπτήρων Οικονομικού Τύπου, Αναβάθμιση Φωτιστικών Σωμάτων, κλπ). • Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας. • Εγκατάσταση επί μέρους αυτοματισμών στα συστήματα κλιματισμού, φωτισμού και Κεντρικών Συστημάτων Ελέγχου (BMS) και • Εφαρμογή Οργανωτικών Προγραμμάτων Διαχείρισης και Εξοικονόμησης Ενέργειας. <p>Για τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας απαιτείται η ύπαρξη μελέτης ενεργειακής</p>	

απόδοσης κτιρίου σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία 2002/91/ΕΚ που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον Νόμο 3661/2008.

Η δράση θα έχει επιπλέον και επιδεικτικό χαρακτήρα σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας τόσο σε άλλα δημόσια όσο και σε ιδιωτικά κτίρια της περιοχής.

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

Περιοχή Εφαρμογής

Όλη η περιοχή παρέμβασης.

Δικαιούχοι

ΟΤΑ, Δημόσιοι Φορείς.

Επιλέξιμες Δαπάνες

- ✓ Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται : κτιριακές εργασίες, διαμόρφωση χώρων, έργα περιβάλλοντος χώρου

- ✓ Μηχανολογικός εξοπλισμός/Εξοπλισμός ΑΠΕ

Συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός ΑΠΕ στην συγκεκριμένη κατηγορία

- ✓ Λοιπός εξοπλισμός

- ✓ Δαπάνες για απόκτηση γης

- ✓ Δαπάνες απαλλοτριώσεων

- ✓ Μελέτες για έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες που σχετίζονται με εκτέλεση του έργου

Όπως ενδεικτικά μελέτες για την έκδοση της οικοδομικής άδειας (μελέτη – επίβλεψη) μέχρι ποσοστού 10 % επί του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου (αφορά την κατασκευή, τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του κτηρίου και τον περιβάλλοντα χώρο), λοιπές υποστηρικτικές μελέτες (περιβαλλοντικές, κλπ) συσσωρευτικά μέχρι του ποσού των 6.000 €, μελέτες ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων

και ενεργειακές επιθεωρήσεις για εφαρμογή συστημάτων ΑΠΕ μέχρι το ποσό των 1.000 €.

6.1.2. Υποδράση 19.2.4.2 : Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών

Τίτλος Δράσης	Βασικές Υπηρεσίες & Ανάπλαση Χωριών σε Αγροτικές Περιοχές
Κωδικός Δράσης	19.2.4
Τίτλος υπο-δράσης	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (πχ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κ.λπ.)
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.4.2
Νομική βάση	Άρθρο 20 σημείο δ) καν. (ΕΕ) 1305/2013, Σημείο 8.2.6 παραρτήματος Ι του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 808/2014.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>Η δράση περιλαμβάνει τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση παιδικών σταθμών, αγροτικών ιατρείων, χώρων αθλητισμού, κέντρων δημιουργικής απασχόλησης κλπ. Στην περίπτωση δημιουργίας νέας τέτοιας υπηρεσίας θα πρέπει να προκύπτει η αναγκαιότητά της για τον τοπικό πληθυσμό.</p> <p>Η δράση αναφέρεται σε παρεμβάσεις που αφορούν υπηρεσίες στον τομέα της κοινωνικής εξυπηρέτησης, έργα που θα βοηθήσουν τους κατοίκους στην καθημερινότητα τους βελτιώνοντας το βιοτικό τους επίπεδο και την ποιότητα ζωής τους. Τα έργα αυτά συμβάλουν στη συγκράτηση του πληθυσμού των περιοχών αλλά και στην προσέλκυση επενδυτών εφόσον θα τους εξασφαλίζουν κάποια ποιοτικά standards καθημερινής ζωής.</p>	
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται	
Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.	
Περιοχή Εφαρμογής	
Όλη η περιοχή εφαρμογής.	
Δικαιούχοι	
ΟΤΑ, Δημόσιοι Φορείς, Συλλογικοί Φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων	

Επιλέξιμες Δαπάνες

- ✓ Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται : κτιριακές εργασίες, διαμόρφωση χώρων, έργα περιβάλλοντος χώρου

- ✓ Μηχανολογικός εξοπλισμός/Εξοπλισμός ΑΠΕ

Συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός ΑΠΕ στην συγκεκριμένη κατηγορία

- ✓ Λοιπός εξοπλισμός

- ✓ Αγορά μεταφορικών μέσων για την εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων

- ✓ Δαπάνες ενημέρωσης και προβολής

Συμπεριλαμβάνεται η αξιοποίηση διαδικτύου

- ✓ Δαπάνες για απόκτηση γης

- ✓ Δαπάνες απαλλοτριώσεων

- ✓ Μελέτες για έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες που σχετίζονται με εκτέλεση του έργου

Όπως ενδεικτικά μελέτες για την έκδοση της οικοδομικής άδειας (μελέτη – επίβλεψη) μέχρι ποσοστού 10 % επί του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου (αφορά την κατασκευή, τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του κτηρίου και τον περιβάλλοντα χώρο), λοιπές υποστηρικτικές μελέτες (περιβαλλοντικές, κλπ) συσσωρευτικά μέχρι του ποσού των 6.000 €, μελέτες ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων και ενεργειακές επιθεωρήσεις για εφαρμογή συστημάτων ΑΠΕ μέχρι το ποσό των 1.000 €.

- ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων και σημάτων ποιότητας

Περιλαμβάνονται μελέτες για πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας (ISO) σωρευτικά μέχρι το ποσό των 2.500 €

✓ Τεχνική Στήριξη για τη υλοποίηση του έργου

Περιλαμβάνεται ενδεικτικά τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του έργου όπως: η παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου, καταχωρήσεις στο ηλεκτρονικό σύστημα ΟΠΣΑΑ, αιτήματα πληρωμής που θα υποβληθούν μέχρι το ποσό των 3.000 €

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τον όρο ότι αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της Αίτησης Στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και εφόσον ο φορέας **δεν διαθέτει** την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά.

✓ Δαπάνες υποβολής φακέλου

Περιλαμβάνεται η σύνταξη του φακέλου της αίτησης στήριξης μέχρι το ποσό των 1.000€ Για αιτήσεις στήριξης που αφορούν έργα που εκτελούνται από τους ΟΤΑ και Δημόσιους Φορείς η συγκεκριμένη δαπάνη μπορεί να είναι επιλέξιμη **μόνο στην περίπτωση** που ο φορέας δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της σύνταξης του φακέλου.

6.1.3. Υποδράση 19.2.4.3 : Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας

Τίτλος Δράσης	Βασικές Υπηρεσίες & Ανάπλαση Χωριών σε Αγροτικές Περιοχές
Κωδικός Δράσης	19.2.4
Τίτλος υπο-δράσης	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ.)
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.4.3
Νομική βάση	Άρθρο 20 σημείο δ) καν. (ΕΕ) 1305/2013, Σημείο 8.2.6 παραρτήματος Ι του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 808/2014.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	

Η δράση περιλαμβάνει στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπτυξης, σε τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας.

Στόχος της δράσης είναι η ανάδειξη της εικόνας των οικισμών της περιοχής παρέμβασης, η ανάπτυξη τουριστικής υποδομής μικρής κλίμακας στην περιοχή, η ανάδειξη των αξιοθέατων της, η προβολή της περιοχής, η ενημέρωση των επισκεπτών για τους πόρους της περιοχής, που θα συμβάλλουν στην βελτίωση της επισκεψιμότητας της περιοχής.

Η δράση περιλαμβάνει καταρχήν ενέργειες όπως:

- πλακοστρώσεις-πεζοδρομήσεις
- αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων πλατειών, περιβάλλοντος χώρου
- σημάσεις

Όλες οι παραπάνω παρεμβάσεις θα υλοποιηθούν με σεβασμό στην τοπική αρχιτεκτονική.

Από το τοπικό πρόγραμμα θα επιδιωχθεί η εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών στα έργα που θα ενταχθούν.

Για τους κοινόχρηστους χώρους, θα επιδιωχθεί να γίνουν αναπλάσεις με έργα βελτίωσης του μικροκλίματος (όπως: διαμόρφωση πεζοδρομίων με κατάλληλα «ψυχρά» υλικά και φύτευση, διαμόρφωση πλατειών με τοποθέτηση «ψυχρών» υλικών, τοποθέτηση κατάλληλων συστημάτων ηλιοπροστασίας, προσθήκη στοιχείων νερού κλπ) και για τις βελτιώσεις κτιρίων να προβλέπονται μικρές παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας.

Η δράση έχει στόχο επίσης, την ανάπτυξη της τουριστικής υποδομής μικρής κλίμακας στην περιοχή, την ανάδειξη των αξιοθέατων της, την δημιουργία διαδρομών (πεζοπορικών, ποδηλατικών), την προβολή της περιοχής, την ενημέρωση των επισκεπτών για τους πόρους της περιοχής.

Περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- Κέντρα τουριστικής πληροφόρησης,
- Ήπιες παρεμβάσεις στη φύση (για πεζοπορικές, ποδηλατικές διαδρομές, θέσεις αναψυχής, ανάδειξη χώρων σε φυσικά τοπία κλπ) με σχετική σήμανση,
- Τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας
- Δράσεις προώθησης - προβολής των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής

Στην περιοχή παρέμβασης έμφαση θα δοθεί σε:

Ήπιες παρεμβάσεις στη φύση που θα υποστηρίζουν τον εναλλακτικό τουρισμό (πεζοπορικές, ποδηλατικές διαδρομές, θέσεις αναψυχής, ανάδειξη χώρων σε φυσικά τοπία) σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές,

Δράσεις σήμανσης των διαδρομών τόσο με καλαίσθητες πινακίδες με φυσικά υλικά όσο και μέσα από την παροχή πληροφόρησης σε κινητά τηλέφωνα.

Δράσεις ανάδειξης των αξιοθέατων της περιοχής με σήμανση τύπου MATRIX με μηνύματα τόσο για την ιστορία του αξιοθέατου αλλά και για την γεωγραφική του θέση (συντεταγμένες, ύψος) και οτιδήποτε άλλο μπορεί να διευκολύνει τους επισκέπτες,

Δράσεις προώθησης - προβολής των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής με έντυπα και ψηφιακά μέσα, εκδηλώσεων για την προβολή της περιοχής (π.χ. famtrips κλπ).

Προτεραιότητα υποδράσης:

Το έργο συμβάλλει στην ανάδειξη - προβολή του εναλλακτικού τουρισμού στην περιοχή

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται
Διαφοροποίηση και Ενδυνάμωση της Τοπικής Οικονομίας.
Περιοχή Εφαρμογής
Όλη η περιοχή εφαρμογής.
Δικαιούχοι
ΟΤΑ και φορείς τους, Δημόσιοι Φορείς, Συλλογικοί Φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, καθώς και νομικά πρόσωπα.

Επιλέξιμες Δαπάνες

- ✓ Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
Ενδεικτικά περιλαμβάνονται : κτιριακές εργασίες, διαμόρφωση χώρων, έργα περιβάλλοντος χώρου
- ✓ Μηχανολογικός εξοπλισμός/Εξοπλισμός ΑΠΕ
Συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός ΑΠΕ στην συγκεκριμένη κατηγορία
- ✓ Λοιπός εξοπλισμός
- ✓ Μελέτες για έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες που σχετίζονται με εκτέλεση του έργου

Όπως ενδεικτικά μελέτες για την έκδοση της οικοδομικής άδειας (μελέτη – επίβλεψη) μέχρι ποσοστού 10 % επί του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου (αφορά την κατασκευή, τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του κτηρίου και τον περιβάλλοντα χώρο), λοιπές υποστηρικτικές μελέτες (περιβαλλοντικές, κλπ) συσσωρευτικά μέχρι του ποσού των 6.000 €, μελέτες ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων και ενεργειακές επιθεωρήσεις για εφαρμογή συστημάτων ΑΠΕ μέχρι το ποσό των 1.000 €.
- ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων και σημάτων ποιότητας
Περιλαμβάνονται μελέτες για πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας (ISO) σωρευτικά μέχρι το ποσό των 2.500 €
- ✓ Ανάπτυξη λογισμικού

✓ Τεχνική Στήριξη για τη υλοποίηση του έργου

Περιλαμβάνεται ενδεικτικά τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του έργου όπως: η παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου, καταχωρήσεις στο ηλεκτρονικό σύστημα ΟΠΣΑΑ, αιτήματα πληρωμής που θα υποβληθούν μέχρι το ποσό των 3.000 €

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τον όρο ότι αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της Αίτησης Στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και εφόσον ο φορέας **δεν διαθέτει** την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά.

✓ Δαπάνη υποβολής φακέλου

Περιλαμβάνεται η σύνταξη του φακέλου της αίτησης στήριξης μέχρι το ποσό των 1.000€ Για αιτήσεις στήριξης που αφορούν έργα που εκτελούνται από τους ΟΤΑ και Δημόσιους Φορείς η συγκεκριμένη δαπάνη μπορεί να είναι επιλέξιμη **μόνο στην περίπτωση** που ο φορέας δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της σύνταξης του φακέλου.

6.1.4. Υποδράση 19.2.4.4 : Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων

Τίτλος Δράσης	Βασικές Υπηρεσίες & Ανάπλαση Χωριών σε Αγροτικές Περιοχές
Κωδικός Δράσης	19.2.4
Τίτλος υπο-δράσης	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.4.4
Νομική βάση	Άρθρο 20 σημείο δ) καν. (ΕΕ) 1305/2013, Σημείο 8.2.6 παραρτήματος Ι του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 808/2014.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>Η δράση περιλαμβάνει πολιτιστικές εκδηλώσεις και παραστάσεις, φεστιβάλ, εκθέσεις και άλλες παρόμοιες πολιτιστικές δραστηριότητες. Θα υποστηριχθούν εκδηλώσεις που συμβάλουν στην ανάδειξη της αγροτικής και γενικότερα της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής. Οι εκδηλώσεις θα πρέπει να αναδεικνύουν τα στοιχεία του πολιτισμού, της ιστορίας της περιοχής, τα ήθη και τα έθιμα, ή τα τοπικά προϊόντα..</p> <p>Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις με τον τρόπο αυτό θα συμβάλουν στην ανάδειξη των</p>	

πολιτιστικών στοιχείων των περιοχών, στην ψυχαγωγία των κατοίκων, στην προσέλκυση επισκεπτών. Οι εκδηλώσεις μπορεί επίσης να αφορούν εναλλακτικό αθλητισμό (ορειβασία, mountainbike κλπ), τοπική κουζίνα, τοπικά προϊόντα κλπ.

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

Περιοχή Εφαρμογής

Όλη η περιοχή εφαρμογής

Δικαιούχοι

Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα (όπως ΟΤΑ, άλλοι τοπικοί δημόσιοι φορείς) που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα,
Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς, αποδεδειγμένη εμπειρία και ικανότητα ή και καθήκοντα.

Επιλέξιμες Δαπάνες

✓ Οργάνωση Εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνονται ενδεικτικά : διεξαγωγή ημερίδων, εκδηλώσεων ενημέρωσης και προβολής, μίσθωση χώρων και εξοπλισμού, διαμόρφωση χώρων (όπως κινητά διαχωριστικά τμήματα χώρου, εξέδρες κλπ), η συμμετοχή των άμεσα εμπλεκόμενων φορέων – προσώπων σε εκδηλώσεις, η οργάνωση πολιτιστικών δρώμενων

✓ Δαπάνη Ενημέρωση Επισκεπτών

Περιλαμβάνονται ενδεικτικά : ο σχεδιασμός και η παραγωγή πληροφοριακού και διαφημιστικού υλικού, διαφημιστικές καταχωρήσεις, αξιοποίηση διαδικτύου.

✓ Τεχνική Στήριξη για τη υλοποίηση του έργου

Περιλαμβάνεται ενδεικτικά τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του έργου όπως: η παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου, καταχωρήσεις στο ηλεκτρονικό σύστημα ΟΠΣΑΑ, αιτήματα πληρωμής που θα υποβληθούν μέχρι το ποσό των 3.000 €

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τον όρο ότι αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της Αίτησης Στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και εφόσον ο φορέας **δεν διαθέτει** την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά

✓ Δαπάνη υποβολής φακέλου

Περιλαμβάνεται η σύνταξη του φακέλου της αίτησης στήριξης μέχρι το ποσό των 1.000€ Για αιτήσεις στήριξης που αφορούν έργα που εκτελούνται από τους ΟΤΑ και Δημόσιους Φορείς η συγκεκριμένη δαπάνη μπορεί να είναι επιλέξιμη **μόνο στην περίπτωση** που ο φορέας δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της σύνταξης του φακέλου.

6.1.5. Υποδράση 19.2.4.5 : Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς

Τίτλος Δράσης	Βασικές Υπηρεσίες & Ανάπλαση Χωριών σε Αγροτικές Περιοχές
Κωδικός Δράσης	19.2.4
Τίτλος υπο-δράσης	Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών/συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου –μύλοι, γεφύρια κ.λπ.)
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.4.5
Νομική βάση	Άρθρο 20 σημείο στ) καν. (ΕΕ) 1305/2013, Σημείο 8.2.6 παραρτήματος Ι του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 808/2014.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>Η δράση περιλαμβάνει μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτιστική και την φυσική κληρονομιά της περιοχής.</p> <p>Ως προς την πολιτιστική κληρονομιά, η δράση αυτή έχει στόχο την ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής. Αναφέρεται τόσο στην υλική όσο και στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά.</p> <p>Ενδεικτικά, η δράση περιλαμβάνει ενισχύσεις σε:</p> <ul style="list-style-type: none"> μουσεία, αρχεία, βιβλιοθήκες, καλλιτεχνικά και πολιτιστικά κέντρα ή χώροι, θέατρα, οργανισμούς στον τομέα του ζωντανού θεάματος, ιδρύματα κινηματογραφικής κληρονομιάς και άλλες παρόμοιες καλλιτεχνικές και πολιτιστικές υποδομές που συνδέονται με την τοπική κληρονομιά της περιοχής. αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς χώρους και κτίρια, ανάδειξη 	

αξιοθέατων της περιοχής με σχετική σήμανση

- άυλη κληρονομιά οποιασδήποτε μορφής, συμπεριλαμβανομένων των εθίμων και της χειροτεχνίας της λαϊκής παράδοσης·
- πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, καθώς και προώθηση της κατανόησης της σημασίας που έχει η προστασία και η προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης και αυξημένης ευαισθητοποίησης του κοινού, μεταξύ άλλων με τη χρήση των νέων τεχνολογιών·
- σύνταξη ή σύνθεση, επεξεργασία, παραγωγή, διανομή, ψηφιοποίηση και έκδοση μουσικών και λογοτεχνικών έργων, συμπεριλαμβανομένων των μεταφράσεων που συνδέονται με την τοπική κληρονομιά της περιοχής.
- οπτικοακουστικά μέσα, συγγραφή σεναρίου, ανάπτυξη, παραγωγή, διανομή και προώθηση οπτικοακουστικών έργων που συνδέονται με την τοπική κληρονομιά της περιοχής

Στην περιοχή παρέμβασης θα ενισχυθούν ενέργειες σχετικές με τα παραπάνω, θα αναδειχθούν μνημεία - στοιχεία της αγροτικής πολιτιστικής κληρονομιάς, αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία ιστορίας της περιοχής κλπ. Επίσης, θα δοθεί έμφαση σε ψηφιοποίηση και χρήση νέων τεχνολογιών για την ανάδειξη των πολιτιστικών, χώρων, μνημείων κλπ, τη δημιουργία οπτικοακουστικών έργων.

Ως προς την φυσική κληρονομιά, η δράση αφορά την ανάδειξη, προστασία και διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς και συναφών πόρων (όπως γεωργική βιοποικιλότητα και άγρια ζωή, τοπία, παραδοσιακές καλλιεργητικές τεχνικές) αγροτικών οικοσυστημάτων υψηλής αξίας κλπ. Πρόκειται για τοπικής εμβέλειας και μικρής κλίμακας παρεμβάσεις και αφορά περιοχές μικρού μεγέθους(για παράδειγμα εντοπισμένες ενότητες παραδοσιακών καλλιεργειών, ορεινά τοπικά οικοσυστήματα) και οικισμούς μέχρι και 5.000 κατοίκους.. Περιλαμβάνει δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (εκδηλώσεις, καμπάνιες) στους Δήμους για την συνειδητοποίηση των κατοίκων σχετικά με τους πόρους της περιοχής τους και την ανάγκη προστασίας τους.

Στην περιοχή εφαρμογής η δράση αυτή (ως προς την φυσική κληρονομιά) θα επιδιωχθεί να υλοποιηθεί σε περιοχές Natura στα ορεινά οικοσυστήματα του Παρνασσού, του Ελικώνα ή στην περιοχή της ευρύτερης περιοχής της λίμνης Υλίκης.

Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.

Περιοχή Εφαρμογής

Όλη η περιοχή εφαρμογής.

Δικαιούχοι

Α) Φορείς εντός Δημοσίου Τομέα (ΟΤΑ, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Πανεπιστήμια, άλλοι τοπικοί δημόσιοι φορείς) που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων ή έχουν συναφείς καταστατικούς σκοπούς, εμπειρία και ικανότητα,
Β) Φορείς εκτός Δημοσίου Τομέα (όπως σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ – ΝΠΙΔ) με συναφείς καταστατικούς σκοπούς, αποδεδειγμένη εμπειρία και ικανότητα ή και καθήκοντα (όπως ενδεικτικά ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης).

Επιλέξιμες Δαπάνες

- ✓ Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται : κτιριακές εργασίες, διαμόρφωση χώρων, έργα περιβάλλοντος χώρου

- ✓ Μηχανολογικός εξοπλισμός/Εξοπλισμός ΑΠΕ

Συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός ΑΠΕ στην συγκεκριμένη κατηγορία

- ✓ Λοιπός εξοπλισμός

Συμπεριλαμβάνονται ενδεικτικά και η κατασκευή – αγορά παραδοσιακών φορεσιών, κατασκευή - αγορά παραδοσιακών μουσικών οργάνων.

- ✓ Παραγωγή – Αγορά εκθεσιακού υλικού

- ✓ Δαπάνες ενημέρωσης και προβολής

Συμπεριλαμβάνεται ενδεικτικά η ανάπτυξη λογισμικού, ο σχεδιασμός και η παραγωγή πληροφοριακού και διαφημιστικού υλικού, η δημιουργία ντοκιμαντέρ, η διεξαγωγή ημερίδων, εκδηλώσεων ενημέρωσης και προβολής, η μίσθωση χώρων και εξοπλισμού, ο εξοπλισμός και τα οπτικοακουστικά μέσα

- ✓ Δαπάνες για απόκτηση γης

- ✓ Δαπάνες απαλλοτριώσεων

- ✓ Μελέτες για έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες που σχετίζονται με εκτέλεση του έργου

Όπως ενδεικτικά μελέτες για την έκδοση της οικοδομικής άδειας (μελέτη – επίβλεψη) μέχρι ποσοστού 10 % επί του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου (αφορά την κατασκευή, τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του κτηρίου και τον περιβάλλοντα χώρο) μελέτες ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων και ενεργειακές επιθεωρήσεις για εφαρμογή συστημάτων ΑΠΕ μέχρι το ποσό των 1.000 €.

- ✓ Μελέτες - Έρευνες

Περιλαμβάνονται υποστηρικτικές μελέτες όπως: περιβαλλοντικές, μουσειολογικές, έρευνα και η καταγραφή πολιτιστικών / λαογραφικών και ιστορικών στοιχείων, οι μελέτες έρευνας αγοράς, μάρκετινγκ προώθησης προϊόντων, κλπ) συσσωρευτικά μέχρι του ποσού των 6.000 €

✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων και σημάτων ποιότητας

Περιλαμβάνονται μελέτες για πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας (ISO) σωρευτικά μέχρι το ποσό των 2.500 €

✓ Τεχνική Στήριξη για τη υλοποίηση του έργου

Περιλαμβάνεται ενδεικτικά τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του έργου όπως: η παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου, καταχωρήσεις στο ηλεκτρονικό σύστημα ΟΠΣΑΑ, αιτήματα πληρωμής που θα υποβληθούν μέχρι το ποσό των 3.000 €

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τον όρο ότι αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της Αίτησης Στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και εφόσον ο φορέας **δεν διαθέτει** την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά

✓ Δαπάνη υποβολής φακέλου

Περιλαμβάνεται η σύνταξη του φακέλου της αίτησης στήριξης μέχρι το ποσό των 1.000€ Για αιτήσεις στήριξης που αφορούν έργα που εκτελούνται από τους ΟΤΑ και Δημόσιους Φορείς η συγκεκριμένη δαπάνη μπορεί να είναι επιλέξιμη **μόνο στην περίπτωση** που ο φορέας δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της σύνταξης του φακέλου.

6.2. Παρεμβάσεις για την βελτίωση Υποδομών στον Πρωτογενή Τομέα

6.2.1. Υποδράση 19.2.5.1 : Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

Τίτλος Δράσης	Παρεμβάσεις για τη Βελτίωση Υποδομών στον Πρωτογενή Τομέα
Κωδικός Δράσης	19.2.5
Τίτλος υπο-δράσης	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.5.1
Νομική βάση	Άρθρο 17, §1γ καν. (ΕΕ) 1305/2013, Άρθρο και σημείο 8.2.(ε).4 (Μέρος 1) και Μέρος 4 του Παραρτήματος Ι, του Εκτελεστικού Κανονισμού(ΕΕ) 808/2014.
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης/υπο-δράσης	
<p>Στόχος της δράσης είναι η κατασκευή έργων πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις για την γρήγορη και ασφαλή μεταφορά της 1^{ης} ύλης σε μονάδες μεταποίησης, την ταχύτερη και ασφαλέστερη μεταφορά των ευπαθών προϊόντων και τη μείωση του κόστους μεταφοράς τους και με τελικό σκοπό την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μεταποίησης.</p> <p>Για την κατασκευή των έργων αυτών πρόσβασης είναι υποχρεωτική η ασφαλτοστρωμένη οδός.</p> <p>Θα πρέπει να αποδεικνύεται η σκοπιμότητα υλοποίησης του έργου, με την έννοια των ωφελούμενων παραγωγών αλλά και την υποχρεωτική εξυπηρέτηση τουλάχιστον μίας μεταποιητικής μονάδας. Επίσης, θα πρέπει να υπάρχει σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το υφιστάμενο ή και το υπό κατασκευή οδικό δίκτυο.</p> <p>Προτεραιότητα υπο-δράσης: Σύνδεση του έργου με το υφιστάμενο ή και το υπό κατασκευή οδικό δίκτυο.</p>	
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται	
Διαφοροποίηση και Ενδυνάμωση της Τοπικής Οικονομίας.	
Περιοχή Εφαρμογής	
Όλη η περιοχή εφαρμογής	
Δικαιούχοι	
ΟΤΑ -Δημόσιοι Φορείς με αρμοδιότητα στην υλοποίηση της σχετικής δράσης.	

Επιλέξιμες Δαπάνες

- ✓ Η συνολική δαπάνη κατασκευής του έργου

7. Κριτήρια Επιλογής ανά Δράση & Υποδράση

7.1. Βασικές υπηρεσίες & ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές (19.2.4)

7.1.1. Υποδράση 19.2.4.1: Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια

Κριτήρια Επιλογής					
A/A	Κριτήρια	Ανάλυση	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Τιμή βάσης
1	Προστασία περιβάλλοντος ¹	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%	25%	100	
		Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%		0	
2	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	25%	100	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
3	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	25%	100	
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	

¹ Το κριτήριο σχετίζεται με το ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κλπ.) για την κάλυψη των αναγκών των πράξεων. Σύμφωνα με το κριτήριο θα ελέγχεται η βελτίωση του περιβαλλοντικού προφίλ των εκμεταλλεύσεων και η άμβλυνση των επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή μέσω της αποδοτικότερης χρήσης ενέργειας ή της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές όπως και ο περιορισμός των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέσω της στήριξης επενδύσεων για τη διαχείριση και την αξιοποίηση των υποπροϊόντων και αποβλήτων. Οι επενδύσεις που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ ενδεικτικά είναι τα φωτοβολταϊκά συστήματα συνδεδεμένα ή αυτόνομα, γεωθερμικές αντλίες θερμότητας, αντλίες θερμότητας για παραγωγή θερμικής ενέργειας, ανεμογεννήτριες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συνδεδεμένες ή αυτόνομες, καυστήρες βιομάζας, συστήματα υδρογόνου κτλ.

		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
4	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	25%	100	
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
		Χρονοδιάγραμμα μη σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		0	
ΣΥΝΟΛΟ			100%		
Ελάχιστη Βαθμολογία					40

7.1.2. Υποδράση 19.2.4.2: Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών

Κριτήρια Επιλογής					
A/A	Κριτήρια	Ανάλυση	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Τιμή βάσης
1	Αναγκαιότητα της πράξης	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	25%	100	
		Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα		0	
2	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	25%	100	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
3	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	25%	100	
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	

		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
4	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	25%	100	
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
		Χρονοδιάγραμμα μη σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		0	
ΣΥΝΟΛΟ			100%		
Ελάχιστη Βαθμολογία					40

7.1.3. Υποδράση 19.2.4.3 Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας

Κριτήρια Επιλογής					
A/A	Κριτήρια	Ανάλυση	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Τιμή βάσης
1	Προτεραιότητες υπο-δράσης	Ναι	15%	100	
		Όχι		0	
2	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική, Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο	Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο	15%	100	
		Παραδοσιακός οικισμός		50	
		Δεν απαιτείται		50	
3	Εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών²	Ναι	20%	100	
		Όχι		0	
4	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	10%	100	

² Το κριτήριο αφορά την εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών κατά συνέπεια εξετάζεται ένα οι προτεινόμενες πράξεις πληρούν τους όρους που περιγράφονται στον ακόλουθο ορισμό Καινοτομίας

Η Καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης παραγωγικής, χρηστικής ή/και εμπορικής εφαρμογής». Εναλλακτικά η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα. Μια Καινοτόμα Δράση μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές σε υφιστάμενες λειτουργίες μιας επιχείρησης) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής τους ή στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού (εσωτερικά ή εξωτερικά σε σχέση με τους πελάτες ή καταναλωτές)*

		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
5	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	20%	100	
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
6	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους, $100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} \leq 5$	$100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} \leq 5$	10%	100	
		$5 < 100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
		$10 < 100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
		$100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
7	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	10%	100	
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
		Χρονοδιάγραμμα μη σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		0	
ΣΥΝΟΛΟ			100%		
Ελάχιστη Βαθμολογία					50

(*) Σχετικά με το Κριτήριο Βαθμολόγησης «Εισαγωγή Καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών Καινοτομών Εφαρμογών.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Ως τεχνολογική καινοτομία ορίζεται:

- i. Η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου σε σχέση με τα βασικά του χαρακτηριστικά, τις τεχνικές προδιαγραφές, το ενσωματωμένο λογισμικό ή άλλα μη υλικά συστατικά, προστιθέμενες χρήσεις ή τη φιλικότητα προς τον χρήστη, προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας)
- ii. Η εισαγωγή στην επιχείρηση μίας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής. Καθαρά οργανωτικές ή διοικητικές μεταβολές δεν περιλαμβάνονται στην τεχνολογική καινοτομία.

Επιπρόσθετα, η τεχνολογική καινοτομία πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, νέων συνδυασμών υπάρχουσών τεχνολογιών ή στη χρησιμοποίηση άλλου είδους γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.

ΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Οργανωτική μη τεχνολογική καινοτομία είναι η εφαρμογή νέων μεθόδων ή μεταβολών των μεθόδων, όσον αφορά τη δομή ή τη διοίκηση της επιχείρησης, που αποσκοπούν στη βελτίωση της χρήσης των γνώσεων στην επιχείρηση, της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή της αποτελεσματικότητας των ροών εργασίας.

Μη τεχνολογική καινοτομία εμπορίας είναι η εφαρμογή νέων ή βελτιωμένων σχεδίων ή μεθόδων πώλησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή στην είσοδο σε νέες αγορές.

Α) Παραδείγματα του τι μπορεί να αφορά η τεχνολογική καινοτομία

Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις.

- ✓ Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. αγροτικό τομέα)
- ✓ Ανάπτυξη ευέλικτου και φιλικού προς το χρήστη λογισμικού
- ✓ Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομοίωσης και μοντελοποίησης.
- ✓ Εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών
- ✓ Παροχή νέων εφαρμογών και προγραμμάτων πολυμέσων

- ✓ Εφαρμογή θερμογραφικών και μεθόδων / τεχνικών μη – καταστροφικών ελέγχων στην αποτίμηση τεχνικών συστημάτων.
- ✓ Εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης.

Β) Παραδείγματα του τι μπορεί να είναι μη τεχνολογική καινοτομία

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της τεχνολογικής καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της μη τεχνολογικής καινοτομίας (οργάνωσης και εμπορίας).

Για παράδειγμα: Τα πιστοποιητικά ISO ή η εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας είναι τεχνολογική καινοτομία μόνο όταν συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων διαδικασιών, η δημιουργία μίας απλής ιστοσελίδας με πληροφορίες, χωρίς on-line νέες και πρωτότυπες υπηρεσίες δεν αποτελεί καινοτομία. Αν υπάρχουν οι πρωτότυπες υπηρεσίες τότε αποτελεί παράδειγμα μη τεχνολογικής καινοτομίας, οι οργανωτικές καινοτομίες θεωρούνται τεχνολογικές μόνο στην περίπτωση που βασίζονται σε νέες τεχνολογικές εφαρμογές και επιφέρουν μετρήσιμες αλλαγές στην απόδοση, για παράδειγμα αύξηση στην παραγωγικότητα ή στις πωλήσεις.

Τι δεν είναι καινοτομία οποιασδήποτε μορφής

Ένα σημαντικό κριτήριο για όλα τα είδη καινοτομίας είναι ότι πρέπει να περιέχουν μία σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης.

Δεν είναι λοιπόν καινοτομία αλλαγές οι οποίες:

1. έχουν μικρή σημασία ή εμβέλεια ή δεν επιφέρουν ικανό βαθμό νεωτερισμού στην επιχείρηση όπως:
 - διακοπή χρήσης μίας διαδικασίας, μεθόδου εμπορίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης ενός προϊόντος,
 - αλλαγές προερχόμενες αποκλειστικά από μεταβολές των τιμών των παραγωγικών συντελεστών,
 - απλή αντικατάσταση ή αναβάθμιση ενός προϊόντος ή διαδικασίας ή συσκευασίας
 - παραγωγή επί παραγγελία
 - εποχιακές και άλλες κυκλικές μεταβολές.
2. επιφέρουν “άλλες δημιουργικές βελτιώσεις”, όπου ο νεωτερισμός δεν αφορά τη χρήση ή τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά απόδοσης των προϊόντων, ούτε τον τρόπο παραγωγής ή και διανομής τους, αλλά την αισθητική ή άλλες υποκειμενικές ιδιότητες,

όπως αλλαγές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό στη μόδα ή γενικά αλλαγές αισθητικής φύσεως.

7.1.4. Υποδράση 19.2.4.4 Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων

Κριτήρια Επιλογής					
A/A	Κριτήρια	Ανάλυση	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Τιμή βάσης
1	Φύση/Αντικείμενο εκδήλωσης που συνδέεται με ιστορία και τοπικά δρώμενα	Πολιτιστικό γεγονός	25%	100	
		Ιστορικό γεγονός		100	
		Αθλητικό γεγονός		60	
2	Επαναληψιμότητα εκδήλωσης στο πλαίσιο του παρόντος σχεδίου χρηματοδότησης	Διοργάνωση για 4 και άνω έτη	25%	100	
		Διοργάνωση για 2 ή 3 έτη		50	
		Διοργάνωση για 1 έτος		0	
3	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	25%	100	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
4	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$	25%	100	
		$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
		$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
		$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
ΣΥΝΟΛΟ			100%		
Ελάχιστη Βαθμολογία					45

7.1.5. Υποδράση 19.2.4.5 Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς

Κριτήρια Επιλογής					
A/A	Κριτήρια	Ανάλυση	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Τιμή βάσης
1	Εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών ³	Ναι	15%	100	
		Όχι		0	
2	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Ναι	15%	100	
		Όχι		0	
3	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική	Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο	15%	100	
		Παραδοσιακός οικισμός		50	
		Δεν απαιτείται		100	
4	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	15%	100	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση		0	

³ Βλέπε σελίδες 43 -46

		δικαιολογητικά			
5	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	15%	100	
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
6	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους, $100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} \leq 5$	$100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} \leq 5$	15%	100	
		$5 < 100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
		$10 < 100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
		$100*(\text{αιτούμενο-εγκεκριμένο})/\text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
7	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	10%	100	
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
		Χρονοδιάγραμμα μη σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		0	
ΣΥΝΟΛΟ			100%		
Ελάχιστη Βαθμολογία					40

7.2. Παρεμβάσεις για τη Βελτίωση Υποδομών στον Πρωτογενή Τομέα (19.2.5)

7.2.1. Υποδράση 19.2.5.1: Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

Κριτήρια Επιλογής					
A/A	Κριτήρια	Ανάλυση	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Τιμή βάσης
1	Προτεραιότητες υπο-δράσης	Ναι	20%	100	
		Όχι		50	
2	Αριθμός μονάδων μεταποίησης που εξυπηρετούνται από την υλοποίηση της πράξης	Εξυπηρετούνται περισσότερες από 3 μονάδες	20%	100	
		Εξυπηρετούνται περισσότερες από 2 και έως 3 μονάδες		60	
		Εξυπηρετούνται τουλάχιστον 2 μονάδες		30	
3	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	20%	100	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	
4	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	20%	100	
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
5	Ρεαλιστικότητα	Χρονοδιάγραμμα	20%	50	

	χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου			
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
		Χρονοδιάγραμμα μη σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου		0	
ΣΥΝΟΛΟ			100%		
Ελάχιστη Βαθμολογία					45